

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN SURDO-PEDAGOGIC DIN ȚARĂ

Dir.: V. D.-LEORDA — Redacția și administrația:
Calea 13 Septembrie Nr. 221 — București

Apare lunar

Abonament pe an Lei 500 | Pentru Instituții Lei 5.000

MEETINGUL „TACERII”

În ziua de 29 Februarie 1948, a avut loc într-o sală de clasă a liceului „M. Eminescu”, adunarea generală a Societății de surdo-muți din România.

Ca și în anii precedenți, un număr destul de mare de surdo-muți s'a prezentat aici, toți dornici de a afla situația societății și proiectele de viitor expuse de d. Președinte V. Dimitriu-Leorda.

După deschiderea adunării, s'a făcut o dare de seamă a Cassei pe anul 1947, înainte și după stabilizare, iar după aceea d. Președinte a continuat să le arate în mod amănunțit, cauzele stării materiale și morale în care se găsesc, a arătat cum se prezintă aceste stări la surdomuții din Bulgaria și Jugoslavie, pe care i-a vizitat cu ocazia congresului inerbalkanic din vara anului 1947.

La 23 Februarie 1947, fiind ales din nou președinte, d. V. Dimitriu-Leorda, a pășit încercător către munca grea ce îl aștepta, pentru că ceea ce l-a susținut și îl va susține și de aci înainte, este spiritul de devotament față de idei nobile.

Într-adevăr, în lunga sa activitate, d-sa a veghiat, sau mai bine zis, a contribuit, mai mult ca nimeni altul, la ridicarea și întărirea Corpului Tăcut. Este de ajuns cred, să amintim zelul cu care a continuat tipărirea ziarului „Răsăritul Nostru”, chiar când starea fin-necară era atât de puțin promițătoare, articolele de presă, memoriile, exploziile sale, etc.

Se înțelege că la cârma acestei Societăți, care urmărește îndrumarea și educarea surdo-muților, din punct de vedere fizic și moral, a ființelor vitregite de natură, se cerea un om excepțional, care cel mai bine este închipuit în persoana Domniei-sale.

Inzestrat de natură cu o figură demnă, un om pr-cie, un spirit de fin luptător, astfel că putem zice astăzi: „D. Președinte V. Dimitriu-Leorda este cel mai mare avocat al lumi tăcute”.

D-sa a arătat membrilor, în termeni foarte preciși, necesitatea unui loc mai încăpător, și înființarea unui așezământ cooperatist cu ateliere de lucru manual pentru surdo-muți.

Nu este de mirare, ca toate ne-

norocirile care lovesc pe cei mai mulți confrăți de suferință, este lipsa de cultură, lipsa de pregătire profesională; sunt puși în situația disperată de a nu-și mai putea asigura cătuși de puțin o vieață pașnică.

Toate acestea, se datoresc lipsei de organizare la noi în țară.

Ei se sbat în cea mai neagră mizerie și ceace caracterizează această mizerie, nu este atât intensitatea lipsei de bunuri, cât mai ales simțul și conștiința eternității mizeriei în care zac.

Există totuși un mijloc de a diminua mizeriile și de a le asigura o viață mai bună și acest mijloc, este cooperativizarea lor.

După cum un om sănătos, bine inzestrat, prestează munca mai de preț, tot astfel și surdo-muții, bine îngrijiți, bine adăposiți, bine hrăniți, livrează o producție superioară. Cooperativa este deci, un instrument de prosperitate a lor, iar progresul social al țării, nu se poate realiza, fără această organizație profesională colectivă.

Dacă marile uzine industriale, caută să asigure o bună întreținere a muncitorilor, desigur că și alte secțiile au acest drept, sau mai bine zis, această datorie. Iar din acest punct de vedere, țara noastră, care este o uriașă uzină agricolă, are ca prim comandament intern, ridicarea păturii țărănești, prin ridicarea modului lor de viață.

Cerem însă cu tot dinadinsul, sprijinul statului, pentru cooperativizarea celor ce nu aud, dar care pot aduce foloase considerabile societății umane.

Guvernul bulgar și jugoslav, acordă o atenție deosebită însușirilor de educare surdomuților, pe când la noi, nimeni nu s'a obosit până în prezent.

Nădăjduim totuși, că cererea noastră, a surdo-muților, va găsi un necou în spiri-ul de înțelegere al regimului democrat de astăzi, și a nu ne lăsa ca speranțele de astăzi, să se transforme în iluzii de mâine.

GEORGETA SORA
studentă

Secretară g-lă a soc. de surdo-muți

funcțiunilor mintale, ba chiar o nimicire a lor.

În alte cazuri, o surzire târzie a urechii poate lăsa câmpul vorbirii neatins și atunci avem numai de înlocuit auzul prin vedere, câmpul percepției fiind încă activ. În acest caz se poate face învățământul integral, așa cum spune că a nvățat d-șoara articolului citat.

Nu voim să invocăm aici scuze pentru pregătirea slabă a surdomuților despre care vorbește autoarea. Dimpotrivă, voim să arătăm ca surdo-muții născuți sau surziți pot învăța cu bune rezultate vorbirea cu graiu și cunoștințele generale, în majoritatea cazurilor, dacă ei sunt aduși să urmeze școala la timpul potrivit. Fac excepție surdomuții debili mintali și înapoiți cu mari turburări de percepere și comportament.

Aceștia trebuiesc repartizați la clase speciale după ce au fost examinați și tratați de medic.

Este locul să spunem aci cuvântul nostru despre puțină atenție ce se dă în familie celor mai mulți dintre copii fără auz.

În marea lor majoritate ei nu sunt văzuți de un medic și sunt lăsați să vorbească numai prin gesturi, ca niște mici sălbateci, până când sunt aduși la școală. Părinții cred că la școală ei vor învăța să vorbească și să citească dintr'odată, ca și cum ar auzi, ca și cum păcatele ce ispășesc acești copii nefericiți ar fi din vina noastră sau din vina lor.

Trebue să știe orice părinte de copil fără auz și orice persoană interesată că deprinderea vorbirii cu graiu pentru un copil care n'a auzit niciodată, este una din cele mai grele și îndelungate lucrări de educație și că aceasta comportă o stăruință și un efort neînchipuit atât din partea educatorului cât și a copilului surd.

Este asemenea unei stânci pe care educatorul de surdo-muți trebue s'o ridice în spate pe un uriaș munte prăpăstios.

De aici și deosebirea dintre un copil normal și unul fără auz. Minteaa lui la intrarea în școală e o coală albă pe care nu s'a scris nici un cuvânt.

Trebue s'o luăm cu totul dela început ca și cu copilul din leagăn: silabele repetate, cuvinte simple propoz. metaforice, cuvinte simple exprimarea lor, care cere nespuse de mult exerciții pentru deprinderea fiecărei poziții a organelor de vorbire și pentru perfecta lor imitare.

Este acesta un lucru ușor? Ne trebue pentru asta timp, timp, timp, mult mai mult decât pentru copilul cu auz.

Deosebit de timpul necesar, avem nevoie de colaborarea tuturor celor din jurul copiilor surzi. Aceștia trebue să se facă înțeleși de surdomuți, prin graiu, nu prin gesturi fără conținut precis. Să le explice pe cât este posibil înțelesul celor învățate la școală, pe încetul și fără plictiseală. Trebue însăsfârșit adus la școală fără întârziere și lăsat să frecventeze cel puțin cei 8 ani cari se cer în școlile noastre. La școlile străine sunt 9 ani de învățământ, ba chiar și 12

ani, pe lângă anii de pregătire în grădinița de copii. Aceasta, pentru a spune, constituiesc foarte sumar problema frecvenței și a colaborării cu părinții cari trebue să asiste cât mai des la lecțiile din școală ale copiilor lor pentru a cunoaște vocabolul și putința lor de exprimare.

Urmează apoi problema localurilor de școală și a materialului didactic.

Cunosc ori înțeleg părinții greutățile de nespuse cu care ne sbatem noi, învățând pe copii lor fără auz, îngrămădiți în câte o cameră neîncăpătoare, rece, întunecoasă; câte 2-3 clase, împreună; cu un mobilier vechiu, neîndestulător și fără nici un fel de material didactic, nici măcar ceva din câte ne este necesar, pentru copii aceștia, care învață totul numai prin ochi. Iși poate închipui ori cine câtă energie și efort ni se cere.

Educatorii cari stăruiesc în fiecare clipă pentru o soatră mai bună a copiilor fără auz, știu bine cum și cât vorbesc acești copii. Vorbirea lor nu corespunde nici pe departe străduințelor necurmăte ce se fac pentru educația lor.

E drept și nu negăm acest ade-văr ci suferim mai mult ca ori cine de zădărnicia propriilor noastre eforturi.

Care sunt însă motivele? Cine s'a întrebat și mai ales cine a contribuit cu ceva la îndreptarea lucrurilor?

Care dintre părinți se interesează de greutățile noastre și ne dau ajutor pentru îndreptarea răului?

În primul loc aceștia nu-și aduc copiii la școală, la timpul potrivit. Cu foarte rari excepții, surdomuții ne sunt aduși cu întârzieri de săptămâni și luni, care se repetă după fiecare vacanță, fie aceasta oricât de prelungită. Dacă mai adăogăm la aceasta și vacanțele neprevăzute vom vedea că timpul învățământului pentru copiii surdo-muți este extrem de scurt. Pentru a vă convinge, gândinți-vă numai câte explicații se dau și cât întrebă un copil normal pe cei din jurul său până când cunoaște numele și sensul lucrurilor ce-l înconjoară; câte exerciții face el dela simpla gungureală din leagăn până la vorbirea întemeiată cu care vine la școală. I-au trebuit pentru aceasta 6—7 ani, zi de zi și confruntat mereu cu realitatea din fața ochilor lui: „Ce-i asta?” „Ce-i aceea?” „Cum este?” „Pentru ce este?” „Pentru ce trebue?” etc. etc. Și țineți seamă că copilului cu auz i-a putut explica oricine nelămurirea lui. El a vorbit și a ascultat din zi și până în noapte pe toți din jurul său, dar Copilul fără auz începe exercițiul vorbirii abia la 7-8 ani, în cel mai bun caz. Adeseori copii surzi ne sunt aduși în cl. I la 9-10-12 și chiar 15-16 ani.

Până la acea vârstă, fără auz, vorbirea și judecata lui au stat în amorțire. Experiența ochilor spune mult mai puțin, decât numele faptelor și înțelesul lor.

Că să rostim un cuvânt de zeci și zeci de ori, răspicat, și sunet cu sunet, în sgomotul care se face

(Urmare în pag. 2-a)

Despre educația surdo-muților

de Ecat. Barbu

O domnișoară fără auz, studentă la Arte frumoase, ne pune problema insuficienței pregătiri a surdomuților și ne arată cu bunăvoință soluțiile sale pentru îndreptarea răului.

În acest loc mulțumim d-șoarei pentru interesul ce-l arată învățământului nostru și ne propunem să lămurim pe scurt chestiunea pusă în discuție: posibilitatea și mijloacele de nvățământ pentru cei lipsiți de auz.

Surditatea este o consecință a pierderii auzului sau a incapacității mintale, înăscute sau căpătate prin accident, boală sau alte cauze.

Surditatea înăscută are urmări mult mai grele decât surditatea căpătată. Educația vorbirii se face mai anevoios și cu rezultate pozitive.

Surditatea căpătată în urma unei boli cum este o meningită gravă poate produce o mare turburare a

Despre educația surdo-mușilor

(Urmare din pag. 1-a)

de copii a 2-3 clase cari învață împreună; câtă atenție trebuie să avem trăgând mereu cu urechea ca să auzim pronunțarea bună sau rea și corectând unul după altul poziția sunetelor și rezonanța lor.

Ori cine a asistat la orele de demutizare, este uluit de stăruința noastră, se închină și pleacă mulțumit că nu și-a ales în viață, a-cestă ocupație.

Noi o facem cu drag și mare ni-i răsplata când putem ridica la nivelul celor buni și pe unul mai nevoiaș. Divinul Învățător care a fost I. C. ne-a arătat că mai mare bucurie este în cer pentru unul pierdut care este găsit și adus în rândul semenilor lui, iar noi urmăm învățătura aceasta în fiecare clipă, dar cu ce preț și în ce împrejurări, aceasta o știm și o simțim numai noi, cu propria noastră viață, nu acei cari primesc din afară și găsesc cu cale să comenteze fără să priceapă rostul celor ce văd.

Intervenții și contribuții pentru localuri de școală și pentru înzestrarea lor, ca să vă putem în-

văța cum trebuie pe copiii surdo-muși.

Educatorul care în decurs de 8 ani a reușit să facă pe elevul să vorbească să înțeleagă vorbirea și i-a dat cultura generală a 4 clase primare, și-a făcut pe deplin datoria.

Nu poate fi vorba de studii superioare pentru un absolvent care n'a puzit niciodată. El ar trebui să fie supravegheat toată viața de educatorul său și chiar astfel n'ar putea să-și însușească limbi străine și studii universitare. Problema se poate pune cel mult pentru cei surziți târziu, cari până atunci își însușiseră cunoștințele de bază. Surdomușii titrați sunt numai din această categorie, iar în vreun caz excepțional, surdomutul are numai diploma de studii superioare dar nu și cunoștințele corespunzătoare.

Și ce să facă un surdomut cu această diplomă.

Ceea ce neinteresează pe cel fără auz este vorbirea și înțelegerea cu semenii săi, iar aceasta și-l învață cu toată stăruința în școlile pe care le avem.

Surzenia pentru vorbire

de Ecaterina Barbu

Asupra exercițiilor pregătitoare și duratei lor sunt diferite păreri. Depind de vârsta și inteligența copiilor. În orice caz aceste exerciții sunt necesare pentru deșteptarea și dezvoltarea spirituală a copilului. Bărzi aprofundează în mare măsură viața școlară și formarea de prietenii în școală.

Jocurile sociale copilărești sunt baza trăirii afective pentru dezvoltarea limbii populare în viața copiilor surdo-muși.

Numai după ce a reușit această muncă pe treapta pregătitoare, Bărzi începe sincronizarea cuvintelor și propoz. câștigate pe cale globală. B. e conștient de următoarele principii fundamentale:

Corectarea și extinderea în-gustimii specifice a domeniului tonurilor acustic sensorice și acustic-motorice, pe calea pedagogiei terapeutice.

Nici o vorbire în ureche ca la Urbantschilch, nici o îndreptare a atenției asupra unei articulațiuni fonetice. Scopul nostru este numai dezvoltarea câmpului acustic al conștiinței pe baza comunicării de idei globale date de noi, și a exprimării spontane din partea copilului prin dezvoltarea Eului său.

B. ne atrage atenția că copilul mic se folosește la început de propoz. cu câte un singur cuvânt, dar cu multe sensuri, dar nu de sunete izolate și fără sens. Dansul nu exercită de loc sunete izolate sau silabe nesemnificative.

Învățăm începe cu „papa” spus în ureche, scris și repetat, cetit de pe buze și de pe scriere.

Încetul cu încetul se îndepărtează cetitul pe buze și se dezvoltă numai atenția acustică: Cuvântul este spus în ureche. Subiectul indicat trebuie căutat de elev după ce el repetă cuvântul.

Urmează cuvinte cu ritmul curgător (parlando).

pe care B. le scrie, iar elevul le cetește și le copiază, le cetește de pe buze și le învață semnificația. Aceste cuvinte snut grupate în jurul întrebărilor „cine” și „ce”?

Observarea de pe buze, se îndepărtează treptat, ca și cuvântul scris. La început se exercită prin auz numai câte un singur cuvânt și apoi se scrie.

Mai multe cuvinte deodată, favorizează vizualitatea ceace e contrar învățaturii auzului și împotriva teoriei lui Mager că un singur act de atenție este posibil deodată.

În trei trei luni s'au învățat astfel 50 — 60 cuvinte globale, cetite, scrise și spuse fără a fi văzute pe buze și ca sens al obiectelor intuite.

Totuși M. se servește de imaginile optice pentru a influența pe cele auditive. El pleacă totdeauna dela imaginea scrisă ca să desvolte reprezentarea sonoră a cuvintelor „chiar dacă domeniul acustic suferă o restrângere”.

Vocabularul se dezvoltă apoi din ce în ce mai mult. Se formează perechi de cuvinte după principiul nofetiv. Copilul caută el singur perechea cuvântului care i se spune. Întrebările și răspunsurile devin tot mai bogate.

Se accentuează că cuvântul spus în ureche să fie repetat și scris fără a fi fost înainte cetit sau văzut de pe buze.

Astfel se depășește prima treaptă de asociere a ideilor. Acum crește numărul și conținutul cutiilor. Se adaugă verbe. Se folosește analogia. Întrebările pe cutii se înmulțesc: La „cine” și „ce face?” „unde”?

Cetirea pe buze este aproape eliminată iar atenția pentru auz a devenit mai vie și mai activă. Din cuvintele cunoscute se formează propozițiuni. Copiii însăși trebuie să formeze propozițiuni noi, prin jocul amestecării cu-

tilor. Cu elevii lui B. s'au formulat astfel 20—25% propoz. dintre care 10 la sută au fost executate acustic. Acest vocabular corespunde unui copil de 2 jum. ani.

Dacă prin învățarea auzului am ajuns să deșteptăm celulele de simțire și de memorie în câmpul sonorității cuvintelor și să stimulăm fibrele de legătură activându-le atunci se formează împletituri între ele și celelalte centre ale creierului. Cuvântul auzit se integrează în totalitatea activității din creier, baza corporală a Eului.

În primul rând dansul prezintă „jocuri pasive”. Pune înaintea copiilor cutioare cu felurite obiecte și îi întreabă: Ce este înăuntru?

Răspunde el însuși „Fasole, alune...”. Mișcările gurii trebuie să fie bine deslușite ca să dea copiilor imagini exacte. Copii privesc la gura învățătorului care vorbește dar ei nu spun nimic.

Pe urmă B. desemnează obiectele pe cutii și întreabă: „Unde este fasolea? ș. a. m. d. Jocurile acestea sunt exercitate câteva luni. Atunci figurile se vopsesc și se pun întrebări asupra culorii lor?

Fasolea? Învățătorul: albă. În aceste jocuri pasive se lasă mână liberă învățătorului.

Apoi urmează „jocuri active” cu chipuri, forme, culori, litere, cifre, care se pun laolaltă, după potrivirea lor.

Urmează jocuri de litere, cuvinte spuse cu mișcările gurii fără glas: semne vizuale „logokinestetice”.

Cetire de cuvinte după buze. Se imprimă sensul întâmplărilor trăite.

Alegerea numelui sau alegerea obiectului.

Alegere de litere și darea sunetului corespunzător. Spunem un nume iar copilul caută obiectul.

Executare de ordine. Joc de litere după Descouedres.

„Exerciții cheiromotrice asociative”. Un obiect este căutat după semnul său sau după numele țigărit.

Învățare de semne noi.

Exerciții asociative de vorbire. Arătarea cu gura a semnelor scrise.

Idem pentru cuvinte scrise. Exerciții ritmice: Bătăia cu creionul, mersul, fuga, rid care, sedere, suflare, răsufare.

Scrierea și desemnul; litere, semne și mișcări ale gurii în legătură cu obiectele din cutii.

Imaginea numerelor cu degetele și obiecte cunoscute; exerciții.

Exerciții cu jucării care scot sunete: stacato, tremolo, allegretto, andante.

Exerciții cu toba și ciocanele și cu alte obiecte care fac sgot.

Desemne instructive din viața copilului.

Un copil merge. Un copil cade. Un copil bea apă... mănâncă. Doi copii aleargă. Doi copii se joacă cu o minge. Trei copii aleargă ș. a. m. d. Viața în societate: Jocuri cu jucării obișnuite: păpușă, bucătărie.

Jocuri de gimnastică copilărești: Pisica și soarele, ș. a.

Însărcinările verbale: Ștergere tablei, ordonarea obiectelor de scris, ș. a. m. d. Bărzi spune textual „În tot timpul de pregătire este strict oprit a face pe copii să articuleze cu voce”.

Pentru sincronizarea ideilor cu mișcările articulației, copilul nu este încă copt. „Din astfel de învățămînt pot să derive turburări și greșeli grave care nu mai f. greu s'ar putea corecta mai târziu”. Cine vrea să meargă prea repede înainte, cine dă copilului prea de timpuriu să imite mișcări grele și nu îndreptează mișcările false la timp, acela bate în creier drumuri greșite, celulele de senzație și cele de reprezentarea mișcărilor.

Este un procedeu greșit de care se va desobișnui foarte greu.

Bărzi ne recomandă cuvintele pe care să le predăm copiilor verbal și în scris, dar fără să ne grăbim cerând multe deodată. Scopul este recunoașterea globală a cuvintelor scrise, cetirea și fonomimica (mișcările gurii).

Cu aceasta se încheie cursul de pregătire.

La început, în cl. I nu urmărim un progres prea repede. Mai ales pentru primul învățămînt de vorbire trebuie mult timp, multă răbdare și restrângere de materie.

(Va urma)

Surdo-mușii ca membri ai societății

Pentru învățarea vorbirii trebuiește o răbdare extraordinară neclăsmintită, un dar al inventivității, mîndiere și abilitate în întrebuintarea mijloacelor și o potrivire înțelegătoare cu dezvoltarea corporală și spirituală a elevilor. Căci copiii surdo-muși nu pot fi instruiți după un șablon oarecare pentru că ei se deosebesc ca temperament și posibilități spirituale.

Acasă și altfel, la cei cu auz am fost silit să vorbesc cu voce tare și asta a fost mîntuirea mea. Astfel am rămas cu obișnuința să vorbesc cu graiu iar după terminarea școlii am căutat să fiu printre oamenii normali.

Surdo-mușii, când se află între ei șoptesc numai sau vorbesc fără glas. Tonul nu le trebuie pentru că pot cesti depe gură. În acest fel pierde vocea care e neglijată pentru ușurința și comoditatea gesturilor. La unii se îngreuiază situația întrucât ai săi sau cei dimprejur nu vorbesc aproape deloc cu el așa încât după ce că el au spiritul greci nu sunt nici stimulați și treptat ajung să amuțască și să se prostească.

Surdo-mușii cari învață la școală să fie deprinși să vorbească totdeauna tare ca și cum ar avea înaintea lor lumea care aude. Numai obișnuinți astfel, să părăsească școala.

Dacă judecata aceasta nu ne spune nimic nou este totuși un avertisment ca să nu uităm ceace este nevoie neconținut în școala de surdo-muși. O exprimare înțeleasă, clară. Părerea dacă putem să utilizăm aceiași învățător la toate clasele de articulație se va vedea din practică.

Corpul didactic ar aproba cu greu o astfel de măsură.

De câțeva vreme se experimentează la Jena meo. da lui Brauckmann pe care a publicat-o într-o serie de scrieri. Metoda acesta leagă vorbirea cu mișcări ritmice. Întâ: să se formeze baza fiziologică a vorbirii și numai după aceea să consruiască și să întregească noțiunile. „Metoda din Jena” este bucurie, este joc pt. învățător și elev, spune întemeietorul metodei.

Învățătorii elvețeni socotesc că a-cesta se potrivește mai ales pt. învățămîntul articulației și a dat voce unei învățătoare să exercite cu o clasă aceasă metodă.

Și D-na M. m. Scheihaner, după anul 1926 a început exerciții de ritm cu elevii din Zurich. Cu toate că rezultatele nu sunt încă evidente, un lucru este sigur că mișcarea și ritmul pot aduce servicii prețioase ș. m. mai ales în Elveția unde sunt așa-a cu auz și minte slabă, greoi la mers cu mișcări nesigure și încete. Ritmul va amel. ora r. g. d. tatea mișcărilor și va declanșa mai multă bucurie și elan chiar și pt. tot învățămîntul.

(Va urma)